

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y cyfarfod	22 Hydref 2020
Aelod Arweiniol / Swyddog	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol
Awdur yr Adroddiad	Karen Bellis, Rheolwr Canolbwynt Cymunedol
Teitl	Polisi Buddion Cymunedol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Cymeradwyo a mabwysiadu Polisi Buddion Cymunedol (BC) Cyngor Sir Ddinbych (CSDd)

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

- 2.1. I ystyried a darparu sylwadau ar y polisi Buddion Cymunedol arfaethedig (Atodiad 1) a'r modd y mae'n cyflinio gyda blaenoriaethau a chynlluniau corfforaethol y Cyngor.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Pwyllgor yn ystyried y polisi ac yn gwneud argymhellion mewn perthynas â'i ddefnyddio
- 3.2. Bod y Pwyllgor yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 2) fel rhan o'i ystyriaethau.

4. Manylion yr Adroddiad

Polisi Buddion Cymunedol CSDd

- 4.1. Ym mis Mehefin 2019 cymeradwyodd Bwrdd Rhaglen Pobl Ifanc a Thai CSDd y bwriad i greu Canolbwynt Buddion Cymunedol (Canolbwynt BC), ynghyd â

chynnwys buddion cymunedol ym mhob contract perthnasol. Bydd y Canolbwynt yn darparu cymorth ac yn galluogi Gwasanaethau i gynnwys BC mewn contractau cyn gynted ag sy'n bosibl. Mae proses y gylched gomisiynu yn ganolog i gyflawni gwerth gorau a chanlyniadau ar gyfer gwariant CSDd a disgwylir y bydd defnyddio dull gweithredu BC yn gynnwys yn y broses yn cyfrannu at godi gwerth gwariant CSDd. Penodwyd Swyddog Canolbwynt BC ym mis Chwefror 2020 a Rheolwr Canolbwynt BC ym mis Mawrth. Bydd Polisi Buddion Cymunedol CSDd yn cefnogi gwaith a chymau gweithredu'r Canolbwynt BC i gyflawni canlyniadau a thargedau a fwriadwyd.

4.2. Gwariodd y Cyngor £116m yn 2017/18 felly gyda dychweliad cymedrol o 1% mewn BC gallai hyn gynhyrchu gwerth £1.16m o fuddion newydd bob blwyddyn. Bydd y Polisi hwn yn cefnogi gwaith y Canolbwynt BC a swyddogion y cyngor y mae'n eu cefnogi i gael mynediad at gyllid a buddion tebyg i gryfhau blaenoriaethau ein cynllun corfforaethol a fydd yn helpu ein cymunedau i fod yn fwy annibynnol a chadarn. Mae'r Cyngor yn darparu ei wasanaethau yn uniongyrchol trwy ei weithlu ei hun a thrwy sefydliadau preifat a'r trydydd sector. Mae'r Cyngor yn caffael ystod eang o nwyddau, gwasanaethau a gwaith gan dros 4,500 o gyflenwyr, darparwyr gwasanaeth a chontractwyr. Bydd y Polisi BC yn darparu fframwaith ar gyfer budd-ddeiliaid mewnol ac allanol i fod yn weithredol mewn ymgysylltiad parhaus sy'n datblygu gan ein galluogi i fonitro a gwerthuso, dysgu gwarsi, mesur effaith a dylunio cynlluniau BC sy'n addas i'r diben yn y dyfodol. Bydd y polisi hefyd yn cefnogi'r Canolbwynt BC i olrhain, monitro ac adrodd am ganlyniadau buddion cymunedol ar draws y cyngor a bod yn fodd o asesu cryfder, bywiogrwydd a pherfformiad Cynllun Corfforaethol 2017-2022. Yn ei dro defnyddir hwn i ffurfio strategaethau ar gyfer gwelliannau a dylanwadu ar benderfyniadau polisi. Mae'n bosibl y bydd cyfleoedd i gynnwys cymunedau lleol yn y gwaith o gyflenwi buddion cymunedol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1. Pobl Ifanc – trwy gyfrannu at fwy o gyfleoedd cyflogaeth, cyfleoedd i ddatblygu sgiliau mewn bywyd a gwaith trwy wirfoddoli a gweithgareddau cymunedol, a darparu mynediad at gyngor a mentora gyrfaol effeithiol.

- 5.2. Cysylltu Cymunedau – Cyfleoedd i weithio gyda phartneriaid i wella allgymorth i gymunedau, targedu'r rheiny sy'n fwy tebygol o ddiodef allgau digidol fel eu bod yn meddu ar y sgiliau a'r modd i ddefnyddio gwasanaethau digidol
- 5.3. Amgylchedd – Gwella safon bioamrywiaeth cynefinoedd a rhywogaethau pwysig ledled y sir, codi proffil y sir ar gyfer ymwelwyr er mwyn cyfalafu ar botensial economaidd Sir Ddinbych
- 5.4. Cymunedau Cadarn – Cynorthwyo pobl i gynllunio a siapio eu cymunedau, darparu gwybodaeth sydd ar gael yn hawdd ac sy'n cefnogi annibyniaeth a chadernid pobl, sicrhau bod pobl yn gysylltiedig â siapio a gwella gwasanaethau

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Nid oes angen unrhyw gyllid ychwanegol i fabwysiadu Polisi Buddion Cymunedol CSDd.
- 6.2. Bydd swyddogion yn ymgysylltiedig yn y camau cynnar i gael gafael ar gefnogaeth Canolbwynt BC er mwyn cynnwys Buddion Cymunedol yn y cam Achos Busnes.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

- 7.1. Cwblhawyd yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 2) ar ddechrau mis Mehefin, ar ôl cynhyrchu Polisi BC drafft.
- 7.2. Cynhaliwyd yr Asesiad o Effaith ar Les gan Karen Bellis, Rheolwr Canolbwynt Cymunedol gyda chymorth Tania Silva, Rheolwr Fframwaith Adeiladu Gogledd Cymru
- 7.3. Mae ymgysylltu â rhanddeiliaid mewnol ac allanol yn allweddol i sicrhau a darparu buddion cymunedol arwyddocaol a chynaliadwy. Mae angen sicrhau bod unrhyw fuddion a enillir yn mynd i fod yn ddefnyddiol a'u bod yn cael eu gwerthfawrogi gan nid yn unig CSDd (Aelodau a swyddogion) ond hefyd y gymuned a wasanaethwn. Mae Cynllun Corfforaethol 2017-2022 yn gosod allan ein pump blaenoriaeth gorfforaethol a ddyluniwyd o amgylch Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol a datblygwyd hwn yn dilyn Sgwrs y Sir lle casglwyd

adborth gan ein preswylwyr. Gofynnem i bobl roi sylwadau am y pethau da, drwg a'r pethau y dylid eu datblygu yn y meysydd o amgylch y saith nod. Darparodd hyn y blaenoriaethau a ddatblygwyd gan Sir Ddinbych: Tai, Cysylltu Cymunedau, Cymunedau Cadarn, Pobl Ifanc a'r Amgylchedd

- 7.4. Mae'r Canolbwynt Buddion Cymunedol bellach yn weithredol (ers canol mis Mawrth 2020) a bydd y polisi hwn yn arwain a galluogi'r Canolbwynt BC i gynnig cefnogaeth ymarferol a pherthnasol i swyddogion yn ystod y gwaith o gomisiynu a chaffael nwyddau a gwasanaethau, a hefyd i ymgymryd ag ymgysylltiad ystyrlon gyda budd-ddeiliaid allanol.
- 7.5. Mae gwaith ymgynghori ac ymgysylltu wedi'i gynnal gyda: Adran Gynllunio CSDd, Gwasanaethau Cefn Gwlad, Swyddogion Datblygu Cymunedol, Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaidd a Swyddogion Caffael. Mae gwaith ymgynghori ac ymgysylltu allanol wedi'i wneud gyda Gwerth Cymru, Porth Gwerth Cymdeithasol, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC), Cyngor Sir Y Fflint ac Adroddiadau Gwerth Cymdeithasol Effaith.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 8.1 Dengys Adran 6 nad oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol o ganlyniad i'r adroddiad hwn. Gan nad oes unrhyw arian ychwanegol wedi'i geisio, tybir y bydd unrhyw effaith yn cael ei gynnwys mewn cyllidebau presennol

9. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 9.1 Nid oes unrhyw risgiau wedi cael eu nodi o ran mabwysiadu Polisi Buddion Cymunedol CSDd.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

- 10.1 Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015; ac Adran 111 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972
- 10.2 Mae Adran 7.4.1 o Gyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu pwerau Craffu o ran datblygu ac adolygu polisïau.

